

Advokát za humny 2: Slepice, chřipka a veterinární péče

davidzahumensky.cz/2023/01/08/advokat-za-humny-2-slepice-chripka-a-veterinari-pece

David Zahumenský

8. ledna 2023

Pro český venkov je aktuálně podstatné, jaká nařízení vydává veterinární správa (všechna jsou k dispozici na úřední desce). Postupuje přitom podle zákona č. 166/1999 Sb., veterinární zákon. První mimořádné opatření týkající se aktuální vlny ptačí chřipky je ze dne 12. 12. 2022 a mj. se v něm dočteme:

mimořádná veterinární opatření k zamezení šíření nebezpečné nákazy – vysoce patogenní influenzy ptáků (aviární influenzy, tzv. „ptačí chřipky“) na území České republiky:

Čl. 1

Všem chovatelům drůbeže se z důvodu zabránění kontaktu s volně žijícími ptáky a zabránění šíření nebezpečné nákazy

- a) zakazuje chovat drůbež, s výjimkou běžců a holubů, pod širým nebem a nařizuje se umístit a držet chovanou drůbež, s výjimkou běžců a holubů, uvnitř budovy v hospodářství, ve kterém je chována; není-li možné chovanou drůbež trvale umístit a držet uvnitř budovy v hospodářství, ve kterém je chována, nařizuje se chovatelům omezit venkovní prostory, do nichž má drůbež přístup, a v co nejvyšší možné míře omezit kontakt chované drůbeže s volně žijícími ptáky,
- b) nařizuje podávat drůbeži vodu a krmivo uvnitř budovy v hospodářství nebo pod přístřešky,
- c) nařizuje omezit pohyb osob v hospodářstvích s chovem drůbeže pouze na osoby, jejichž činnost je zcela nezbytná pro zajištění řádné péče o chovanou drůbež,
- d) nařizuje chránit krmivo, stelivo a vodu používané ke krmení, stlaní a napájení drůbeže před kontaminací trusem volně žijících ptáků.

Soupis hospodářství, kde je chována drůbež

K tomuto „hlavnímu“ mimořádnému opatření postupně přibývají další, kupř. to Krajské veterinární správy pro Jihočeský kraj, kterým se ukládají specifické povinnosti chovatelům v několika obcích kvůli výskytu konkrétního ohniska. Dotčeným obcím v uzavřeném pásmu se nařizuje, aby mj. provedly soupis všech hospodářství, kde je

chována či držena drůbež, chovů, kde jsou chováni jiní ptáci chovaní v zajetí či chovaná pernatá zvířata. Chovatelé samozřejmě musí spolupracovat a musí také umožnit úředníkům kontrolu chovu a třeba i odběr vzorků. To je nepochybně nemilé.

Ti, kdo na vesnici chovají šestihlavé hejno slepiček k nim mají obvykle sentimentální vztah. Nosnice nejsou jen neidentifikovatelná masa výrobníků vajec, ale mají svá jména, příběhy, svoje zvyky, kvokání a celkově specifický vztah k majiteli. Lásku projevují nejen vejci, ale i ozobáváním, poskakováním, zdravením anebo tím, že jsou dobrými a vděčnými strávníky.

Oprávnění veterinární správy

Veterinární správa ale má k těmto všem činnostem oprávnění. Mimořádná opatření vydává podle § 54 a násl. veterinárního zákona. Mezi ně patří např.:

- vymezení ohniska nákazy, ochranných pásem, pásem dozoru a zamořené oblasti, výstražné označení, popřípadě i střežení ohniska nákazy, vybudování zábran k omezení nebo zabránění volnému pohybu volně žijících živočichů, soupis hospodářství se zvířaty vnímavých druhů v pásmech,
- nařízení izolace nebo karantény, popřípadě porážky nebo usmrcení zvířat, nařízení lovu nebo odchyty volně žijících živočichů nebo sběru kadáverů volně žijících živočichů,
- omezení nebo zákaz chovu, přemísťování, prodeje, obchodování, volného pohybu, porážení a plemenitby zvířat a provádění pokusů na zvířatech,
- omezení nebo zákaz volného pohybu a styku osob a jejich shromažďování, omezení nebo zákaz pohraničního styku osob,
- omezení nebo zákaz sklizně, nařízení změny agrotechnických postupů.

Když si vzpomenu na plejádu opatření souvisejících s covidem, musím doufat, že veterináři nevyužijí svá oprávnění v tom nejširším rozsahu.

Jsou opatření bez odůvodnění protiústavní?

Mimořádná opatření jsou veterinární správou vydávána jako nařízení a jsou podle § 75a veterinárního zákona právním předpisem. Nejedná se tedy o opatření obecné povahy jako u opatření podle zákona č. 258/2000 Sb., o ochraně veřejného zdraví. Přesto by podle mého názoru měla být nařízení (mimořádná veterinární opatření) odůvodněná, jinak jsou protiústavní.

Lidé se rozhodně mohou bránit proti případným uděleným pokutám za přestupky (ty jsou značně vysoké, u občanů až 100 000,- za slepice, které nebudou zavřené v kurníku, a u právnických osob až dva miliony). Při řešení žaloby o udělené pokutě se pak bude řešit i soulad nařízení s ústavním pořádkem.

Veterinární správa by zkrátka mohla projevit trochu úcty k základním právům lidských a jiných zvířat a zákonů živých bytostí a sdělit veřejnosti alespoň konkrétní a přesné důvody, data a údaje, kvůli kterým likviduje chovy slepic a přístup veřejnosti k potravinám a proč se chová ke zvířatům s neúctou až nenávistí.

Já mám slepice rád, dokonce moc rád a jsem jim vděčný za každé vajíčko. Příště se proto v naší advokátní kanceláři za humny podíváme na právní předpisy, které brání jejich týrání.

Všechny články série [Advokát za humny jsou dostupné zde](#).